ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Κώστας Παπαδάκης

Μία μακρόχρονα διαμορφωμένη τάση με σαφή χαρακτηριστικά στο δικαστικό και εισαγγελικό χώρο στηρίζει νομικά τον πολιτικό προσανατολισμό και όλες τις επιλογές των κατασταλτικών μηχανισμών της αστυνομίας και ιδίως της Δ.Α.Ε.Ε.Β. («Αντιτρομοκρατική»).

Επί των ημερών της «πρώτης φοράς….» η τάση αυτή αντί να αποδυναμώνεται έχει ενισχυθεί με την προώθηση σημαντικών στελεχών της σε ανώτερες και ανώτατες θέσεις, καίριες αρμοδιότητες και κρίσιμο χειρισμό σημαντικών υποθέσεων. Αξιοποιεί την αντίθεση του μεγαλύτερου μέρους των δικαστών με την κυβέρνηση, των κατώτερων εξαιτίας των διαφόρων παρεμβάσεων υπουργών και συμβούλων της, καθώς και της αψυχολόγητης προ διετίας εξαγγελίας της αύξησης του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης των δικαστών, και των ανώτερων λόγω πολιτικού συντηρητισμού και ανταγωνισμού εξουσίας, αλλά και λόγω αντιθέσεων σε παρεμβάσεις της, ιδίως στο ΣτΕ. Αλλά κρατά και ισορροπίες παρέχοντάς της καλές υπηρεσίες όπου δεν θίγονται οι βασικοί κατασταλτικοί προσανατολισμοί της Δ.Α.Ε.Ε.Β.

Η τελευταία, κατ εξοχήν ανενόχλητη από την κυβέρνηση, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την παράλειψη αναζήτησης ευθυνών για την κατά κοινή ομολογία άδικη φυλάκιση από δικογραφία της εναντίον Ηριάννας και Περικλή, την αθώωση των οποίων χαιρέτισε ακόμα και ο Πρωθυπουργός, εξακολουθεί ακάθεκτα να βαδίζει στον ίδιο πολιτικό προσανατολισμό : Της αναζήτησης τρομοκρατών αποκλειστικά στο αριστερό άκρο του πολιτικού χάρτη, δηλαδή στον αναρχικό και αντικαπιταλιστικό χώρο, το στήσιμο δικογραφιών με συνδυαστική απόδοση σωρείας ανεξιχνίαστων ληστειών σε αναρχικούς και τη σύνδεσή τους με «τρομοκράτες», και τη χειραγώγηση της ποινικής δικαιοσύνης στις μεθοδεύσεις της, την ίδια στιγμή που η Χ.Α. – που τρομοκρατούσε ανενόχλητη από την «αντιτρομοκρατική» μέχρι τον Σεπτέμβρη 2013 δικάζεται στα μαλακά χωρίς την κατηγορία του Π.Κ. 187Α και χωρίς ηθικές αυτουργίες, ενώ τα ναζιστικά παρακλάδια της (Κρυπτεία, Combat) εξακολουθούν επίσης να αντιμετωπίζονται στα μαλακά όταν συλλαμβάνονται. Και όταν βουλευτής της Χ.Α.

καλεί τον στρατό σε πραξικόπημα και στη συνέχεια επιδοκιμάζεται, μετά αποδοκιμάζεται, μετά διαγράφεται και εξαφανίζεται, αφήνεται ελεύθερος, χωρίς να διερευνηθούν ούτε και οι ποινικές ευθύνες της ηγεσίας του.

Αντίθετα οι συνήθεις ύποπτοι «του άλλου άκρου» τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης με υπερβάλλοντα ζήλο από τον αστυνομικό – εισαγγελικό – δικαστικό μηχανισμό, όπως και πριν. Μερικά τελευταία δείγματα : Απόφαση του Α.Π. για έκδοση του κομμουνιστή Τουργκούτ Καγιά στην «ασφαλή χώρα» Τουρκία, όπου πριν έχει αρνηθεί να στείλει τους οκτώ πραξικοπηματίες, αναίρεση κατά της αθωωτικής απόφασης Θεοφίλου, πειθαρχικός έλεγχος κατά των εισαγγελέων που γνωμοδότησαν θετικά στην άδεια του κρατούμενου Δ. Κουφοντίνα και στήσιμο δικογραφίας κατά του τελευταίου για να μην ξαναπάρει άδεια.

Με μία λέξη «Μπαρμπαρούσης έξω, Ηριάννα μέσα».
Αυτή είναι η πολιτική της «παράγκας».

Η επίθεση αυτής της παράγκας ενάντια στα υπερασπιστικά δικαιώματα των συνήθων υπόπτων από την αποδεικτική κατάχρηση του D.N.A. συνεχίζεται.

Τελευταίο της εγχείρημα η απόπειρα υπονόμευσης της απόφασης 1/2017 Ολομ. Α.Π. σχετικά με τα δικαιώματα των κατηγορουμένων όταν διατάσσεται η λήψη D.N.A. Ειδικότερα :

1) ΟΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 200Α & 1 Κ.ΠΟΙΝ.Δ. ΜΕ ΤΟ Ν. 4322/2015

Με το άρθρο 19 παρ. 1 του ν. 4322/2015 ΦΕΚ Α΄42/ 27.4.2015), ενός από τους λιγοστούς «νόμους Παρασκευόπουλου». που αισθάνθηκε την ανάγκη να υλοποιήσει έστω και περιορισμένα μερικά από τα αιτήματα του κινήματος για τα δημοκρατικά δικαιώματα των προηγουμένων περιόδων, καθώς οι σκευωρίες γύρω από το D.N.A. τόσο στην υπόθεση Θεοφίλου, όσο και παλιότερα στην υπόθεση του Σίμου Σεϊσίδη, καθώς και των κατηγορουμένων για τη Συνομωσία Πυρήνων της Φωτιάς είχαν αφήσει έντονα τα αποτυπώματά τους στο κίνημα ενάντια στην κρατική καταστολή, αναδιατυπώθηκε το άρθρο 200Α του Κ.Π.Δ. ως ακολούθως :
«Άρθρο 200Α
Ανάλυση DNA

1. Όταν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι ένα πρόσωπο έχει τελέσει κακούργημα ή πλημμέλημα, που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης ***τουλάχιστον ενός (1) έτους****, οι διωκτικές αρχές λαμβάνουν υποχρεωτικά γενετικό υλικό για ανάλυση του*

δεοξυριβονουκλεϊκού οξέος (Deoxyribonucleic Acid -DNA) προκειμένου να διαπιστωθεί η ταυτότητα του δράστη του εγκλήματος αυτού. Τη λήψη γενετικού υλικού από τον ίδιο τον κατηγορούμενο ***διατάσσει ο αρμόδιος εισαγγελέας ή ανακριτής*** *και πρέπει να διεξάγεται με απόλυτο σεβασμό στην αξιοπρέπειά του. Σε περίπτωση λήψης γενετικού υλικού από απόκρυφα μέρη του σώματος είναι υποχρεωτική η παρουσία εισαγγελικού λειτουργού. Η ανάλυση περιορίζεται αποκλειστικά στα δεδομένα που είναι απολύτως αναγκαία για τη διαπίστωση αυτή και διεξάγεται σε κρατικό ή πανεπιστημιακό εργαστήριο. Την ανάλυση του DNA του δικαιούται να ζητήσει και ο ίδιος ο κατηγορούμενος για την υπεράσπισή του.* ***Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 204 έως 208****.»*

Σημαντικότερες καινοτομίες της διάταξης αυτής ήταν:

α) **Ο περιορισμός των αδικημάτων** για τη διερεύνηση της τέλεσης των οποίων επιτρέπεται η λήψη D.N.A. , σε εκείνα τα οποία απειλούνται με τιμωρία ποινής φυλάκισης τουλάχιστον **ενός έτους**, ενώ η παλιότερη διάταξη προέβλεπε τουλάχιστον **τρεις μήνες μόνο**, άρα περιελάμβανε πολύ περισσότερα και ελαφρύτερα.

β) Το ότι τη λήψη γενετικού υλικού από τον ίδιο τον κατηγορούμενο **διατάσσει ο αρμόδιος Εισαγγελέας ή ο Ανακριτής**. Πριν την τροποποίηση δικαίωμα είχε ο κάθε αστυνομικός υπάλληλος, που διενεργούσε προανάκριση.

γ) Ότι σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 204-208 Κ.Ποιν.Δ.
Με την τελευταία ρύθμιση ουσιαστικά καθιερώθηκε το δικαίωμα του κατηγορουμένου από τον οποίον ζητεί τη λήψη D.N.A. στις παραπάνω περιπτώσεις **να διορίζει τεχνικό σύμβουλο**, γενετιστή, και να απαιτεί την παράσταση του τελευταίου σε κάθε σχετική διαδικαστική, ανακριτική σχετική πράξη, όπως **η λήψη και επεξεργασία του D.N.A.** με ποινή ακυρότητας στις περιπτώσεις που το δικαίωμα αυτού δεν πληρούται, αφού τότε προκαλείται προφανής παραβίαση υπερασπιστικών δικαιωμάτων δεδομένου ότι η λήψη και επεξεργασία D.N.A. συνιστά πραγματογνωμοσύνη διερεύνηση δηλαδή που απαιτεί ιδιαίτερες γνώσεις επιστήμης και συνεπώς ο κατηγορούμενος έχει δικαίωμα τεχνικού συμβούλου.

Το δικαίωμα αυτό, η προηγούμενη διάταξη δεν το αναγνώριζε, αλλά αντίθετα επέτρεπε στις ανακριτικές και αστυνομικές αρχές να ζητούν και να λαμβάνουν D.N.A. από οποιονδήποτε κατηγορούμενο, υπήρχαν υπόνοιες για συμμετοχή στην τέλεση αδικήματος που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης άνω των τριών μηνών και να μην του επιτρέπουν το διορισμό τεχνικού

συμβούλου μέχρι και την ολοκλήρωση επεξεργασίας του D.N.A. παρέχοντάς του απλώς το δικαίωμα σε περίπτωση που η επεξεργασία αποβεί θετική να ζητήσει τη διενέργεια νέας πραγματογνωμοσύνης και τότε να έχει τα παραπάνω δικαιώματα.

2) Η ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ DE FACTO ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΨΕΥΔΟΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ Γ.Τ.

Πρώτη εφαρμογή της παραπάνω διάταξης (τουλάχιστον σε υπόθεση μείζονος ενδιαφέροντος της «Αντιτρομοκρατικής») χρειάστηκε να γίνει στις αρχές Ιουνίου 2015 στην υπόθεση για την οποία σχηματίστηκε ποινική δικογραφία σε βάρος των Γρηγόρη Τσιρώνη (Γ.Τ.) και Σ.Χ. και αργότερα διαφόρων κατηγορουμένων, οι οποίοι μετά από την ολοκλήρωση της ανακριτικής διαδικασίας και τη συνένωση διαφόρων δικογραφιών για ληστείες τραπεζών, τρομοκρατική οργάνωση, εγκληματική οργάνωση, αρπαγή κλπ κατέληξε να δικάζεται σήμερα στο Α΄ Τριμελές Εφετείου Κακουργημάτων Αθηνών (Αίθουσα Γυναικείων Φυλακών Κορυδαλλού), με έναρξη δίκης 25-5-2018, η οποία μετά από διακοπές συνεχίζεται.
Κατά τη διάρκεια της κύριας ανάκρισης σε βάρος των Γ.Τ. και Σ.Χ. διατάχθηκε από τον ανακριτή η λήψη και επεξεργασία D.N.A. από δύο κατηγορουμένους.

Ο – πρωτοδίκης και όχι ο ειδικός εφέτης που ανέλαβε αργότερα – ανακριτής, εφαρμόζοντας το νόμο και εκτελώντας τις επιταγές του άρθρου 200 Α Κ.Ποιν.Δ., όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μετά τον ν. 4322/2015 γνωστοποίησε στους κατηγορουμένους την επικείμενη λήψη για επεξεργασία D.N.A. και τους προσκάλεσε με τη διάταξη που κοινοποιήθηκε όπως εντός προθεσμίας 48 ωρών από την κοινοποίηση, να διορίσουν τεχνικούς συμβούλους προκειμένου αυτοί να παρίστανται κατά την επεξεργασία.

Ο ένας κατηγορούμενος (Γ.Τ.) έκανε χρήση της διάταξης αυτής και γνωστοποίησε έγκαιρα τον διορισμό τεχνικών συμβούλων, ζητώντας να κληθούν για να παραστούν κατά την επικείμενη λήψη του D.N.A.

Παρόλα αυτά η Δ.Α.Α.Ε.Β. (Αντιτρομοκρατική), στα χέρια της οποίας ήταν κρατούμενοι και οι δύο κατηγορούμενοι ενεργώντας αυθαίρετα έγραψε στα παλιά της τα παπούτσια την ανακριτική διάταξη και προέβη προτού καν παρέλθει το 48ωρο (σε κάθε περίπτωση παράνομα, όχι κατ’ ανάγκη και χωρίς άνωθεν έγκριση έστω και άτυπη από τον εποπτεύοντα εισαγγελέα της), στη λήψη D.N.A. και από τους δύο κατηγορουμένους αυτούς χωρίς την ικανοποίηση παράστασης τεχνικού συμβούλου κατά αυτήν και προχώρησε στην περαιτέρω επεξεργασία τους.

Ο Γ.Τ. προσέβαλε με ένσταση την ανακριτική πράξη της λήψης D.N.A. χωρίς την τήρηση της παραπάνω διατύπωσης στο αρμόδιο Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Αθηνών.

Το τελευταίο, με το υπ' αριθμ. 2367/2015 βούλευμά του έκανε δεκτή την παραπάνω ένσταση, ακύρωσε τη λήψη βιολογικού υλικού για προσδιορισμό γενετικού τύπου, (εξέταση D.N.A.), διέταξε την επανάληψη λήψης βιολογικού υλικού και την καταστροφή του ήδη ληφθέντος δείγματος κρίνοντας ότι συντρέχει περίπτωση απόλυτης ακυρότητας η οποία πλήττει τα υπερασπιστικά δικαιώματα του κατηγορουμένου.

Προφανώς η εξέλιξη αυτή ενόχλησε εύλογα την Δ.Α.Ε.Ε.Β. και τους εισαγγελείς που την στηρίζουν και η αντίδραση υπήρξε άμεση. Ετσι, το βούλευμα αυτό προσβλήθηκε αυτεπαγγέλτως από τον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών (και μετέπειτα προϊστάμενο της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών), σύμφωνα με το άρθρο 479 Κ.Ποιν.Δ. Για την έφεση αυτή κατά του πρωτόδικου βουλεύματος και την εκδίκασή της ο ενιστάμενος Γ.Τ. δεν ενημερώθηκε, ούτε κλητεύθηκε με οποιοδήποτε τρόπο να υποστηρίξει τις απόψεις του ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών.

Έτσι, εν αγνοία του κατηγορουμένου και προκάλεσε την έκδοση του βουλεύματος 1206/2015 του Συμβούλιου Εφετών Αθηνών το οποίο έκανε δεκτή την ένσταση, ακύρωσε το παραπάνω πρωτόδικο βούλευμα, εκφράζοντας το σκεπτικό ότι η λήψη D.N.A. αποτελεί μια πολύ απλή διαδικαστική πράξη στην οποία δεν είναι υποχρεωτικό να παρίσταται τεχνικός σύμβουλος για λογαριασμό του κατηγορουμένου και ότι αντίθετη θεώρηση θα δημιουργούσε σοβαρότατο πρόβλημα στις αστυνομικές αρχές, παρέλκυση της αυτόφωρης διαδικασίας, κλπ.

Στη συνέχεια το βούλευμα 1206/2015 του Συμβούλιου Εφετών Αθηνών έγινε αμετάκλητο (δεν επιτρέπεται στον ενιστάμενο κατηγορούμενο να το προσβάλει) και ουσιαστικά προβαίνοντας σε ψευδοερμηνεία του άρθρου 200Α παρ. 1 Κ.Ποιν.Δ. **ακύρωσε στην πράξη τις ρυθμίσεις του νόμου**.

3) Η ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ

Όμως για κακή τύχη της Δ.Α.Ε.Ε.Β. και των υποστηρικτών της η υπόθεση δεν είχε τελειώσει εδώ. Γιατί ο ανακριτής της υπόθεσης, όταν εκδόθηκε το πρωτόδικο βούλευμα 2367/2015 Συμβ. Πλημ. Αθ. θεώρησε καθήκον του – και ορθά – για την ταυτότητα του νομικού λόγου το ίδιο να ισχύσει και για τον άλλο κατηγορούμενο (Σ.Χ.) από τον οποίον επίσης είχε ληφθεί D.N.A. χωρίς να δοθεί το δικαίωμα παράστασης τεχνικού συμβούλου, παρότι δεν είχε

προλάβει ακόμα να το ασκήσει

Έτσι πήρε την πρωτοβουλία και εισήγαγε αυτεπαγγέλτως την υπόθεση στο Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Αθηνών προκειμένου να κρίνει και για τον δεύτερο κατηγορούμενο. Έκρινε και εκείνο εκδίδοντας το υπ' αριθμ. 2595/2015 βούλευμα, το οποίο όμως διέφυγε της προσοχής της Δ.Α.Ε.Ε.Β. και της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών ώστε να προσβληθεί με έφεση, με αποτέλεσμα να περάσουν οι σχετικές προθεσμίες και να καταστεί αμετάκλητο.

Όταν αυτό έγινε αντιληπτό η μόνη διέξοδος που παρέμενε για να προσβληθεί ήταν **η «αναίρεσή του υπέρ του νόμου»**, ένδικο μέσο δηλαδή το οποίο παρέχεται από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου (άρθρο 483 παρ.3 εδ. 2) χωρίς την τήρηση καμιάς προθεσμίας αλλά και χωρίς να βλάπτονται τα δικαιώματα των διαδίκων. Η πρόβλεψη αυτή ισχύει για περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κρίνει ότι πρέπει να λυθεί από τον Άρειο Πάγο ένα μείζονος σημασίας νομικό ζήτημα της ποινικής διαδικασίας. Και οι αποφάσεις της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου παράγουν νομολογία δεσμευτική για τα κατώτερα δικαστήρια.

Ασκήθηκε λοιπόν αναίρεση υπέρ του νόμου στις 29-9-2015 από την τότε Αντιεισαγγελέα και σημερινή Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου με σκεπτικό όμοιο με εκείνο του βουλεύματος 1216/2015, δηλαδή η λήψη D.N.A. αποτελεί απλή διαδικαστική πράξη που δεν απαιτεί ιδιαίτερες γνώσεις επιστήμης και συνεπώς το δικαίωμα του κατηγορουμένου να απαιτεί την παράσταση τεχνικού συμβούλου που διόρισε κατά αυτήν δεν προβλέπεται :

> «…πραγματογνωμοσύνη, υπό την έννοια της ανακριτικής εκείνης πράξεως, η οποία είναι αναγκαία, σε περίπτωση που απαιτούνται ειδικές γνώσεις ορισμένης επιστήμης ή τέχνης, για την ακριβή διάγνωση και κρίση κάποιου γεγονότος (άρθρο 183 ΚΠΔ), συνιστά, μόνο η επί μέρους ανακριτική πράξη της ανάλυσης – και όχι και αυτή της λήψης – γενετικού υλικού, προς ανάλυση του δεοξυριβονουκλεϊκού οξέος (Deoxyribonucleic Acid – DNA), αφού είναι σαφές, ότι, για την πραγμάτωση της τελευταίας (της λήψης γενετικού υλικού), η οποία, όπως είναι γνωστό, είναι **απλούστατη στη διαδικασία της, εξαντλούμενη στη λήψη δια βαμβακοφόρου στειλεού παρειακού επιχρίσματος** του εξεταζόμενου προσώπου, **δεν απαιτούνται οποιεσδήποτε ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης**, σε αντίθεση, βεβαίως, προς την επί μέρους ανακριτική πράξη της ανάλυσης του DNA, για την οποία, πράγματι, απαιτούνται ειδικές γνώσεις βιολογίας και βιοχημείας…»

Κατά απλούστερη διατύπωση, σύμφωνα με την κ. Εισαγγελέα του Α.Π. σε λήψη D.N.A. δύναται να προβαίνει οποιοσδήποτε αστυνομικός. Γιατί όχι και οποιοσδήποτε ιδιώτης στους καιρούς που ζούμε;

Προφανής προσδοκία της «αναίρεσης υπέρ του νόμου» ήταν ότι η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου (στην αρμοδιότητα της οποίας υποχρεωτικά εισάγονται οι αναιρέσεις υπέρ του νόμου σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ.1 εδ. β και 2 στοιχείο α του ν. 1956/1988) ότι οι Αρεοπαγίτες, ένα δικαστικό σώμα κατά τεκμήριο πολύ συντηρητικότερο από τους Πρωτοδίκες, θα λάμβαναν απόφαση με την οποία θα δικαίωναν το σκεπτικό των Εισαγγελέων. Και θα ακύρωναν στην πράξη τα υπερασπιστικά δικαιώματα όσων υποχρεώνονται σε λήψη D.N.A.

Μόνο που ενίοτε η ζωή επιφυλάσσει εκπλήξεις.

Ομόφωνα και οι 46 Αρεοπαγίτες που ήταν παρόντες κατά τη συνεδρίαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου για την εξέταση του θέματος αυτού (21-1-2016) **απέρριψαν την αναίρεση** και **αποφάνθηκαν** μεταξύ άλλων ότι:

«….Τόσον η πράξη της λήψεως του γενετικού υλικού, όσον και εκείνη της αναλύσεως DNA αυτού, αποτελούν αναγκαίες μερικότερες πράξεις της ανακριτικής πράξεως της πραγματογνωμοσύνης για την ανάλυση DNA, από το σύνολο των επ' αυτής εφαρμοστέων διατάξεων και διέπονται…
…Η άποψη αυτή (δηλαδή η άποψη της εισαγγελέως) , καθ' όσον αφορά την διενέργεια πραγματογνωμοσύνης κατά το άρθρο 200 Α του ΚΠΔ, δεν μπορεί πλέον να γίνει αποδεκτή μετά τους προαναφερομένους και ισχύοντες από 27-4-2015 ορισμούς της παρ. 1 του άρθρου αυτού, ότι σε κάθε περίπτωση, επομένως και κατά την λήψη του γενετικού υλικού, εφαρμόζονται "αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 204 έως 208" του ΚΠΔ,…
…η αυτή ανάγκη της προστασίας των δεδομένων αυτών υπάρχει και κατά την λήψη του γενετικού υλικού, υπό την έννοια της ορθής και κατά τους επιβαλλόμενους κανόνες της επιστήμης, λήψεώς του (προς εξέταση γενετικού υλικού) και τούτο, όπως επί της καταστροφής του τελευταίου, διασφαλίζεται με την κλήτευση του κατηγορουμένου να παραστεί με συνήγορο υπερασπίσεως και τεχνικό σύμβουλο, έτσι επιβάλλεται να διασφαλίζεται και κατά την λήψη του γενετικού υλικού, η διασφάλιση δε αυτή επιτυγχάνεται και με την αποδοχή της ανωτέρω απόψεως, ότι δηλαδή και η λήψη του γενετικού υλικού αποτελεί επί μέρους ενέργεια της ανακριτικής πράξεως της, κατά το άρθρο 200 Α του ΚΠΔ, διενέργειας πραγματογνωμοσύνης για την ανάλυση DNA, επί της οποίας εφαρμόζονται οι ως άνω διατάξεις των άρθρων 204 επ. του ΚΠΔ…
…Από την διάταξη δε αυτή και εκείνη της παρ. 2 δεν μπορεί να συναχθεί, ότι ο διορισμός

τεχνικού συμβούλου στην περίπτωση της παρ. 1, αφορά μόνον την αρχική ανάλυση του ληφθέντος γενετικού υλικού και όχι και την λήψη του. Η αποδοχή τοιαύτης διακρίσεως οδηγεί σε αδικαιολόγητη διάσπαση της ενιαίας εφαρμογής της ρυθμίσεως της διατάξεως αυτής στην εν λόγω ανακριτική πράξη της πραγματογνωμοσύνης. Και 5) εν όψει των ορισμών των διατάξεων των άρθρων 6 παρ. 3 της ΕΣΔΑ και 25 του Συντάγματος, ***δεν μπορεί, να αποτελεί δικαιολογητικό λόγο*** *της αρνήσεως της γνωστοποιήσεως στον κατηγορούμενο της πραγματογνωμοσύνης αυτής προς άσκηση υπ' αυτού του δικαιώματός του για τον, κατά τους ορισμούς του νόμου, διορισμό τεχνικού συμβούλου, κατά την διαδικασία της λήψεως του προς εξέταση βιολογικού υλικού του,* ***η ανάγκη ταχείας διερευνήσεως και ανακαλύψεως του δράστη*** *ακόμη και κατά παράβαση των ατομικών και υπερασπιστικών δικαιωμάτων του κατηγορουμένου, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και εκείνο, κατά τα προεκτεθέντα, του διορισμού υπ' αυτού τεχνικού συμβούλου στην εν λόγω περίπτωση, αφού η ανάγκη της μη παραβιάσεως του δικαιώματος αυτού, είναι μείζονος σημασίας από εκείνη της ταχείας διερευνήσεως της υποθέσεως, λαμβανομένου μάλιστα υπ' όψη του αναλλοίωτου, εκ της παρόδου του χρόνου, των γενετικών στοιχείων του βιολογικού υλικού και της εκ τούτου προσφορότητος της αναλύσεως του DNA του ακόμη και μετά την πάροδο ικανού χρόνου.....»*

Η απόφαση αυτή (Ολ.Α.Π. 1/2017) άργησε να εκδοθεί και πολύ περισσότερο να δημοσιοποιηθεί (συνεδρίαση 21-1-2016, διάσκεψη 10-11-2016, έκδοση απόφασης 23-5-2017 και δημοσιοποίηση περί τα τέλη 2017). Έως τότε η ψευδοερμηνεία του βουλεύματος 1206/2015 ήταν ένα σαράκι που για δύο χρόνια κατέτρωγε τη ρύθμιση του άρθρου 200Α Κ.Ποιν.Δ. και άφησε τα ίχνη της σε πολλές υποθέσεις. Νομιμοποιήθηκε η δια βίας λήψη D.N.A. ιδίως σε υποθέσεις της Δ.Α.Ε.Ε.Β. χωρίς καμμία τήρηση υπερασπιστικών δικαιωμάτων.

Η δημοσιοποίηση της ΟλΑΠ 1/2017 δημιούργησε εύλογα την πεποίθηση ότι επιτέλους **αποκαταστάθηκε η ορθή ερμηνεία και πλήρης εφαρμογή** του άρθρου 200Α ΚΠοινΔ και ότι πλέον δημιουργείται δεσμευτική νομολογία για τα δικαστήρια όσον αφορά το σεβασμό των υπερασπιστικών δικαιωμάτων των κατηγορουμένων.

Ήδη στα χρόνια που εξελίχθηκε η εκκρεμοδικία σχετικά με το ζήτημα αυτό αναδείχθηκαν πολλές υποθέσεις D.N.A. καθώς σε αυτήν του Θεοφίλου, ο οποίος μάλιστα αθωώθηκε τον Ιούλιο 2017, προστέθηκε και η δραματική υπόθεση Ηριάννας- Περικλή, ενώ παράλληλα με άλλες αποφάσεις και βουλεύματα υποθέσεων του κοινού ποινικού δικαίου, **αποδυναμώθηκε σημαντικά η αποδεικτική παντοδυναμία και η δικονομική κατάχρηση** της εξέτασης D.N.A.

Ένας από τους καρπούς της δυναμικής αυτής των δικών και των κινητοποιήσεων ήταν και η νομοθετική πρωτοβουλία βουλευτών του Κ.Κ.Ε. τον Μάρτιο 2018 να ζητήσουν με τροπολογία την κατάργηση του άρθρου 187Α Π.Κ. και την τροποποίηση των διατάξεων του D.N.A. με σκοπό να παύσει να υφίσταται οποιοδήποτε περιθώριο ασάφειας και παρερμηνείας σε βάρος των δικαιωμάτων των κατηγορουμένων. Η τροπολογία βέβαια απορρίφθηκε από τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

4) Η ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΚΑΣ

Όμως η παράγκα δεν δεσμεύεται ούτε από νόμους, ούτε από νομολογία. Ως γνωστόν, οι εξουσίες δεν έχουν αρχές, έχουν μόνο συμφέροντα.

Και η τελευταία της λέξη, μέχρι στιγμής, είναι η υπ' αριθμ. 4/2018 γνωμοδότηση του Αντιεισαγγελέα του Αρείου Πάγου με ημερομηνία έκδοσης 29-5-2018 και αριθμό πρωτοκόλλου 3676, η οποία απαντά σε ερώτημα το οποίο απηύθηνε το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας στις 5-4-2018, το οποίο ζητά τη «διευκρίνιση»
εάν οι διατάξεις των άρθρων 204-208 ΚΠοινΔ, που καθιερώνονται με το άρθρο 200Α ΚΠοινΔ, όπως αυτό ερμηνεύθηκε πλέον από την απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, εφαρμόζεται και στα ***αυτόφωρα*** *εγκλήματα*, δεδομένου του σύντομου χρόνου εντός του οποίου πρέπει να διεκπεραιωθεί η προανακριτική δικογραφία.

Το ερώτημα, καθόλου αθώο, υποκρύπτει την προσπάθεια υφαρπαγής γνωμοδότησης αντίθετης προς το περιεχόμενο της παραπάνω απόφασης της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου 1/2017, η οποία διατυπώνει σαφέστατα ότι *η ανάγκη ταχείας διερευνήσεως και ανακαλύψεως του δράστη δεν μπορεί να αποτελεί δικαιολογητικό λόγο της αρνήσεως της γνωστοποιήσεως στον κατηγορούμενο της πραγματογνωμοσύνης για την άσκηση των δικαιωμάτων τεχνικού συμβούλου*,

Ουσιαστικός σκοπός του ερωτήματος δηλαδή είναι η απόσπαση γνωμοδότησης σύμφωνα με την οποία στις υποθέσεις τις οποίες χειρίζονται αστυνομικές αρχές, γιατί πάντοτε αστυνομικές αρχές είναι εκείνες οι οποίες συλλαμβάνουν τους δράστες των επ' αυτοφώρω αδικημάτων και εφαρμόζουν την αυτόφωρη διαδικασία εξαιρούνται της προστασίας των δικαιωμάτων τους από τη λήψη D.N.A.

Αν μάλιστα συνυπολογισθεί ότι τα αδικήματα των άρθρων 187 και 187Α Π.Κ. χαρακτηρίζονται από θεωρία και νομολογία ως διαρκή αυτόφωρα, τελούμενα καθ' όλο το χρονικό διάστημα της ένταξης του δράστη στην αντίστοιχη οργάνωση, η οποία λήγει με τη

σύλληψή του, είναι προφανές ότι το εύρος του πεδίου εξαίρεσης από τις ρυθμίσεις του άρθρου 200Α ΚΠοινΔ, την οποία ζητά η Ελληνική Αστυνομία, με σκοπό να παρακάμψει τις σκέψεις και ρυθμίσεις της απόφασης 1/2017 Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, ταυτίζεται απόλυτα με τον αριθμό των υποθέσεων που χειρίζεται η αστυνομία, αφού όλες είναι «αυτόφωρες»..

Αξίζει ακόμη να σημειωθεί ότι ήδη μακρά αστυνομική πρακτική τη διατύπωση της διάταξης 200Α Κ.Ποιν.Δ. ότι για τη λήψη D.N.A. από τον κατηγορούμενο τη διατάζει ο ίδιος ο Εισαγγελέας ή ο Ανακριτής, την ερμηνεύει σε βάρος των μη κατηγορουμένων. Δηλαδή, για όσους δεν είναι κατηγορούμενοι, αλλά κρίνεται αναγκαία η λήψη και επεξεργασία D.N.A., τους, αυτήν μπορεί να τη διατάξει και άλλη προανακριτική αρχή, όπως η αστυνομία και φυσικά, μη όντως κατηγορουμένου του προσώπου από το οποίο ζητείται η λήψη, δεν τίθεται ζήτημα εφαρμογής κανενός δικαιώματος για αυτούς.

Η παραπάνω εισαγγελική γνωμοδότηση, που υπογράφεται από τον Αντιεισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Χαράλαμπο Βουρλιώτη, δυστυχώς, ικανοποιεί το αίτημα της Ελληνικής Αστυνομίας, υπονομεύει την απόφαση 1/2017 της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου υπεισέρχεται αυθαίρετα και ψευδοερμηνευτικά χωρίς αρμοδιότητα στις σκέψεις της και διατυπώνει τη γνώμη ότι στην αυτόφωρη διαδικασία δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 204 έως 208 Κ.Ποιν.Δ., δηλαδή το δικαίωμα του κατηγορουμένου να ορίζει τεχνικό σύμβουλο. Με τον τρόπο αυτό νομιμοποιεί την αστυνομία να προβαίνει κατά το δοκούν στη λήψη και επεξεργασία D.N.A. χωρίς προηγούμενη έγγραφη γνωστοποίηση στον κατηγορούμενο και τήρηση προθεσμίας, πολύ δε περισσότερο στον μη κατηγορούμενο υποκείμενο σε λήψη, χωρίς τήρηση των υπερασπιστικών του δικαιωμάτων, χωρίς την παρουσία συνηγόρου ή τεχνικού συμβούλου.

Ουσιαστικά δηλαδή επιδιώκει να ακυρώσει ξανά στην πράξη του 200Α ΚΠοινΔ, η οποία δεν προβλέπει καμία τέτοια εξαίρεση, αλλά και να αχρηστεύσει την ίδια την ομόφωνη απόφαση 1/2017 της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, η οποία όχι μόνο δεν προβλέπει οποιαδήποτε εξαίρεση, αλλά αποκλείει ρητά και τους λόγους που επικαλείται η εισαγγελική γνωμάτευση (ταχύτητα διαδικασίας ανακάλυψης δράστη κ.λ.π.) ως λόγους που καθιστούν ανεκτή την παραβίαση υπερασπιστικών δικαιωμάτων.

5) ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Είναι ολοφάνερο από τα παραπάνω ότι ακόμη και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο συσχετισμός των δυνάμεων έχει επιτρέψει την κατάκτηση μιας θετικής νομοθετικής

ρύθμισης, ακόμη και μιας ανέλπιστα θετικής ομόφωνης δικαστικής απόφασης που διαμορφώνει δεσμευτικό πλαίσιο νομολογίας, οι κατασταλτικοί μηχανισμοί που είναι αντίθετοι στην ύπαρξη των δικαιωμάτων αυτών για να μπορούν να στήνουν σκευωρίες, παραβιάζοντας δικαιώματα και κάνοντας κατάχρηση αποδεικτικών κανόνων να μπορούν να τις υπονομεύουν, επαγρυπνούν και αντεπιτίθενται.

Η εμμονή των κατασταλτικών μηχανισμών, σε ένα περιβάλλον εγχώριας και διεθνούς κλιμακούμενης και πολύτροπης υποβάθμισης δικαιωμάτων και ελευθεριών, καθιστά αναγκαία και πάλι την αξίωση της νομοθετικής ρύθμισης του θέματος με τρόπο που να μην επιδέχεται καμία απολύτως ασάφεια και ανάγκη ερμηνείας και πλέον είναι επιτακτικό το ζήτημα της **αφαίρεσης των προανακριτικών αρμοδιοτήτων από την αστυνομία**, ιδίως τώρα που βρίσκεται υπό ίδρυση το σώμα της δικαστικής αστυνομίας.

Φυσικά και πρέπει **να καταργηθεί εδώ και τώρα το άρθρο 187Α Π.Κ.**, προνομιακό εργαλείο ιδεολογικού στιγματισμού, δικαστικών διώξεων και απειλής εξοντωτικών ποινών του «αριστερού άκρου».

Ενώ και η διατήρηση της **εισαγγελικής παντοδυναμίας**, δηλαδή του δικαιώματος των εισαγγελέων να προσβάλλουν με έφεση και αναίρεση κάθε απόφαση και βούλευμα, ενός δικαιώματος που στους πολίτες – διαδίκους, είτε δεν παρέχεται καθόλου (π.χ. μηνυτές και πολιτικώς ενάγοντες), είτε παρέχεται με όλο και περισσότερους περιορισμούς (π.χ. κατηγορούμενοι) συμβάλλει στη διατήρηση της δυνατότητας αυθαίρετων παρεμβάσεων της εισαγγελικής εξουσίας στη δικαιοδοτική λειτουργία, και βέβαια στην ενδυνάμωση της «παράγκας.

Καιρός λοιπόν και η εισαγγελική παντοδυναμία να λήξει με σχετικές δικονομικές αλλαγές και φυσικά το δικαίωμα έννομης προστασίας των διαδίκων να αποκατασταθεί με επαναθέσπιση του δικαιώματος ενδίκων μέσων κατά αποφάσεων και βουλευμάτων χωρίς περιορισμούς.

Οι σχετικές αλλαγές που πρέπει να διεκδικηθούν αφορούν τα άρθρα 473, 477, 478, 479, 483, 486, 488, 489, 490, 504- 507 Κ.Ποιν.Δ, που πρέπει να τροποποιηθούν ανάλογα.

Οσον αφορά το D.N.A. οι κατευθύνσεις προς τις οποίες πρέπει να κινούνται οι αλλαγές που θα μπορούσαν να υλοποιήσουν τους στόχους αυτούς είναι οι εξής :

1. ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗΣ D.N.A.:

Με δεδομένο ότι η ταυτοποίηση δείγματος γενετικού υλικού σε πειστήριο αντικείμενο δεν

αποδεικνύει τίποτε άλλο, παρά τη σχέση του με το φορέα του D.N.A., αλλά **όχι το χρόνο και τις συνθήκες/ περιστάσεις εναπόθεσής του** (δευτερογενής μεταφορά μέσω προσώπου ή άλλου πράγματος) πρέπει να απαγορευθεί με ρητή διάταξη η ενοχοποίηση και καταδίκη κατηγορουμένου, με μόνο αποδεικτικό στοιχείο την ταυτοποίηση D.N.A. του σε πειστήριο αντικείμενο και μάλιστα επί ποινή ακυρότητας της σχετικής καταδίκης.
Μόνη λοιπόν η ταυτοποίηση του γενετικού υλικού κατηγορουμένου σε πειστήριο αντικείμενο ή πρόσωπο, δεν είναι αρκετή για την καταδίκη του.

2. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΕΙΔΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗΣ D.N.A.:

Είναι αναγκαίος ο περιορισμός της διαδικασίας ταυτοποίησης D.N.A. μόνο για τα αδικήματα που στρέφονται κατά της ανθρώπινης ζωής ή έστω κακουργημάτων με χρήση βίας και της γενετήσιας ελευθερίας και η ρητή απαγόρευση της εφαρμογής του στα αδικήματα των Π.Κ. 187 και 187Α.

3. ΑΠΟΔΥΝΑΜΩΣΗ ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΗΣ ΠΑΝΤΟΔΥΝΑΜΙΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ.

Η ταυτοποίηση D.N.A. είτε αφορά κατηγορούμενο, είτε αφορά τρίτον, να **διατάσσεται**, όπως προέβλεπε και η αρχική διάταξη που το θέσπισε (ν. 2928/2001), **μόνο από το αρμόδιο δικαστικό συμβούλι**ο (Συμβούλιο Πλημμελειοδικών) ή έστω από τακτικό ανακριτή- δικαστή, όταν συντρέχουν συγκεκριμένοι λόγοι που την επιβάλλουν και **ειδικά αιτιολογούμενοι** στη σχετική διάταξη που εκδίδεται και όχι για ψύλλου πήδημα, **σε καμία δε περίπτωση, γενικά, από τις διωκτικές αρχές, άρα και από την αστυνομία. Η τελευταία απέκτησε την αρμοδιότητα αυτή με το άρθρο 12 παρ. 3α ν. 3783/2009, (νόμος Δένδια) που τροποποίησε το άρθρο 200Α παρ. 1 Κ.Ποιν.Δ.**

4. ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Η διάταξη λήψης D.N.A. δεν μπορεί να εκτελεστεί πριν την πάροδο εύλογης προθεσμίας, όχι μικρότερη των **τριών εργασίμων** ημερών **αφότου κοινοποιηθεί** στον κατηγορούμενο με σχετική πρόσκλησή του να διορίσει τεχνικούς συμβούλους, προκριμένου ο ίδιος να είναι σε θέση να ασκήσει τα παραπάνω δικαιώματά του.

5. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΥ

Ο κατηγορούμενος και γενικά ο καθ ού η λήψη D.N.A. δικαιούται να προβάλει αντιρρήσεις κατά της διάταξης με την οποία αποφασίζεται η λήψη και ταυτοποίηση του γενετικού του

υλικού.
Μέχρι την έκδοση απόφασης του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου επί των αντιρρήσεων του κατηγορουμένου αναστέλλεται η εκτέλεση της διάταξης λήψης D.N.A.

6. ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

Η λήψη του γενετικού υλικού γίνεται από ειδικούς γενετιστές, που αναλαμβάνουν στη συνέχεια και την ευθύνη συντήρησης του ληφθέντος δείγματος μέχρι την παράδοσή του στα εργαστήρια και πραγματοποιείται επί ποινή ακυρότητας με την παρουσία του ανακριτή η εισηγητή του δικαστικού συμβουλίου που την διέταξε, του συνηγόρου υπεράσπισης και των τεχνικών συμβούλων του κατηγορουμένου. Η παρουσία συνηγόρου υπεράσπισης και των τεχνικών συμβούλων του κατηγορουμένου είναι υποχρεωτική για τον διενεργούντα την πραγματογνωμοσύνη σε κάθε στάδιο αυτής (λήψη δείγματος κατηγορουμένου, επεξεργασία και ανάλυση, συγκριτική ταυτοποίηση. Κάθε πράξη που διενεργείται χωρίς προηγούμενη και έγκαιρη (προ τριών εργασίμων ημερών) έγγραφη κλήση των προσώπων αυτών είναι άκυρη και η ακυρότητα προτείνεται σε κάθε στάδιο της προδικασίας και της κύριας δίκης.

Εδώ σημειώνεται ότι, με την τελευταία τροποποίηση του άρθρου 200Α ΚΠοινΔ με το άρθρο 19 ν. 4322/2015 («νόμος Παρασκευόπουλου»), αποκαταστάθηκε η δυνατότητα των κατηγορουμένων να διορίζουν τεχνικό σύμβουλο σε όλη τη διαδικασία ταυτοποίησης του D.N.A., που αποτελεί φυσικά πραγματογνωμοσύνη, πλην όμως το Συμβούλιο Εφετών κρίνοντας αυθαίρετα, σε περίπτωση κατηγορουμένου συνήθως υπόπτου, για το Π.Κ. 187Α, έκρινε ότι υφίσταται ερμηνευτικό κενό στη διάταξη αυτή και ότι η αληθής της έννοια είναι ότι δεν περιλαμβάνει το στάδιο της λήψης D.N.A.

7. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ D.N.A. ΑΝΑΤΙΘΕΤΑΙ ΣΕ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Η ανάθεση στα εργαστήρια της Δ.Ε.Ε. κατά τη διάρκεια της προδικασίας απαγορεύεται.

Αν ο κατηγορούμενος μαζί με τις αντιρρήσεις του, έχει προτείνει κάποιο συγκεκριμένο εργαστήριο πραγματογνωμοσύνης, τυχόν διάταξη η οποία ορίζει άλλο εργαστήριο πρέπει να αποφαίνεται ειδικά και αιτιολογημένα για τους λόγους άρνησης της επιλογής του πραγματογνώμονα που προτείνει ο κατηγορούμενος.

8. ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Αποδεικτική χρήση του ληφθέντος δείγματος για άλλον σκοπό, πέραν εκείνου για τον οποίο διατάχθηκε η λήψη του απαγορεύεται ρητά επί ποινή ακυρότητας της διαδικασίας. Η

υπέρβαση του σκοπού επεξεργασίας, βασικής αρχής του δικαίου των προσωπικών δεδομένων, οδηγεί σε ανεξέλεγκτη κατάχρηση τράπεζας D.N.A.

Αθήνα, **27/7/2018**